
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

רוסיה והאימפריות האבודות שלה: 1917-2017 - 54838

תאריך עדכון אחרון 2016-09-21

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תכנית בלימודי אירופה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר שמואל ברנאי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Samuel.Barnai@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

במהלך מאה השנים האחרונות האימפריה הצארית/ברית המועצות/פדרציה הרוסית ניסו לשמר, לקיים ולהרחיב את אזורי שליטתן והשפעתן. ברם המאמצים הללו הביאו לקריסתן של האימפריה הצארית ב 1917 ושל ברית המועצות בשנים 1989-1991. במהלך העשור האחרון הפדרציה הרוסית נקטה צעדים לחיזוק השפעתה ב"אזורי האינטרסים" שלה ברפובליקות של ברית המועצות לשעבר. הצעדים הללו הביאו להקמת מסגרות אזוריות לשיתוף הפעולה עם ביילורוס ומדינות מרכז אסיה אך גם לכינון "מדינות הלוויין" של רוסיה (אבחזיה ודרום אוסטיה), סיפוח חצי האי קרים ומלחמה במזרחה של אוקראינה.

מטרות הקורס:

נדון באירועים מרכזיים של נדון באירועים מרכזיים של התקופה ונבחן את הגורמים אשר תרמו לקריסת המערכות האימפריאליות. ננתח את הנסיבות אשר הובילו לשיקום המדינה לאחר תקופות השפל ונבין את המניעים של מעצבי המדיניות אשר גרמו להישרדותה של התפיסה האימפריאלית לאורך התקופה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לבחון את הגורמים אשר תרמו לקריסת המערכות האימפריאליות של רוסיה/בריה"מ. לנתח את הנסיבות אשר הובילו לשיקום המדינה לאחר תקופות השפל. להבין את המניעים של מעצבי המדיניות אשר גרמו להישרדותה של התפיסה האימפריאלית לאורך התקופה.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מבוא

2-3. רוסיה במרוץ הקולוניאלי - מזרח, דרום ומערב

4. דילמת האימפריה הצארית: שינוי או/ו קריסה

5. בניית האימפריה האדומה

6. מאינטרנציונאליזם ללאומיות

7. האימפריה האדומה מתרחבת

8. דילמת האימפריה האדומה: שינוי או/ו קריסה

9. התפרקות האימפריה האדומה

10. מדיניות החוץ של רוסיה החדשה

11. "חוץ לארץ הקרוב"?

12. המלחמה באוקראינה: חציית הקו האדום

חומר חובה לקריאה:

ערן ע', מדיניות החוץ של רוסיה. מן העידן הקומוניסטי לשנות האלפיים;

Ademmer E., "Interdependence and EU-demanded policy change in a shared Neighbourhood" *Journal of European Public Policy* Vol. 22, No. 5 (2015) 671-689;

Agursky M., *The third Rome: national Bolshevism in the USSR*, pp. 305-341;

Allison R., "Russian 'deniable' intervention in Ukraine: how and why Russia broke the rules" *International Affairs* 90: 6 (2014) 1255-1297;

David-Fox M., P. Holquist, A. Martin (eds.), *Orientalism and Empire in Russia*, pp. 157-233;

Donaldson R. H., Noguee J. L., Nadkarni V., *The Foreign Policy of Russia*, pp. 158-230;

Goldman M. I., *What Went Wrong with Perestroika*, pp. 31-68;

Lapidus G. W., Zaslavsky V., Goldman P. (eds.), *From Union to Commonwealth: Nationalism and Separatism in the Soviet Republic*, pp. 45-113;

LeDonne J. P., *The grand strategy of the Russian Empire, 1650-1831*, [electronic resource];

Mankoff J., *Russian Foreign Policy. The Return of Great Power Politics*, pp. 145-192;

McMeekin S., *The Russian Origins of the First World War*, pp. 214-243;

Pearson R., *The Rise and Fall of the Soviet Empire*, pp. 71-95;

Pipes R., *The formation of the Soviet Union: communism and nationalism, 1917-1923*, pp. 1-113, 242-301;

Smith J., *The Bolsheviks and the National Question, 1917-1923*, pp. 7-28, 172-242;

Snyder T., *The reconstruction of nations: Poland, Ukraine, Lithuania, Belarus, 1569-1999*, pp. 217-293;

Snyder T., Brandon R. (eds.), *Stalin and Europe: imitation and domination, 1928-1953*, pp. 264-315;

Suny R. G., *The Revenge of the Past*, pp. 127-160;

חומר לקריאה נוספת:

Brandenberger D., *National Bolshevism: Stalinist mass culture and the formation of modern Russian national identity, 1931-1956*; (מומלץ);

Freire M. R., Kanet R. E. (eds.), *Russia and its Near Neighbours*; (מומלץ)

Hirsh F., *Empire of Nations*; (מומלץ)

Kolstø Pål and Helge Blakkisrud (eds.), *The New Russian nationalism: imperialism, ethnicity and authoritarianism 2000-2015* [electronic resource]; (מומלץ)

Martin T., *The Affirmative Action Empire* (מומלץ);

Rywkin M., *Russian Colonial Expansion to 1917* (מומלץ);

Sunderland W., *Taming the Wild Field*; (מומלץ)

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 70 %
הרצאה 0 %
השתתפות 20 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 10 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: